همشهری دانستنی‌ها
چهارشنبه ۱ شهریور ۱۴۰۲ ■ ۶ صفر ۱۴۴۵ ■ سال سی‌ویکم ■ شماره ۸۸۶۴

بساط فیلترشکن فروش‌ها جمع می‌شود

وزیر ارتباطات دیروز در مجلس با اعلام بهبود شرایط اینترنت، خواستار تغییر روند فیلترینگ شد

اینترنت

عمادالدین قاسمی‌پناه
روزنامه‌نگار

روز گذشته کمیسیون صنایع و معادن گزارشی از وضعیت اینترنت کشور را در مجلس قرائت کرد. این گزارش نشان می‌دهد که ۶۴درصد کاربران از وی‌پی‌ان یا اصطلاحا فیلترشکن استفاده می‌کنند. مشکلات شبکه اینترنت، اقتصاد دیجیتال، فرسودگی زیرساخت‌ها، تعدد مراکز تصمیم‌گیر در فیلترینگ، اختلاف نظر در مورد شاخص‌ها، افزایش نامناسب پهنای باند و موضوعات دیگر از مباحث مطرح شده در این جلسه بود. همچنین محمدباقر قالیباف از مهاجرت متخصصان اظهار نگرانی و بر به کارگیری آنها در کارها تأکید کرد. عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات در صحن علنی مجلس اعلام کرد شاخص‌های کیفی اینترنت رو به بهبود است و سرعت افزایش یافته و نوسان تأخیر کاهشی است و این آمارها در مراجع بین‌المللی قابل دسترسی است و شاخص PQI هم در بیشتر موارد بهبود یافته است. زارع‌پور همچنین اعلام کرد با طرحی که به هیأت رئیسه ارائه می‌کند می‌توان بساط فیلترشکن فروشی را جمع کرد. وزیر ارتباطات تأکید کرد نخستین کار این است که باید در لیست مصادیق فیلترینگ یک بازنگری جدی انجام شود. در ادامه نکته‌های مهم این جلسه را می‌خوانید.

۱ استفاده ۶۴ درصد کاربران از فیلترشکن

گزارش کمیسیون صنایع و معادن در مورد بررسی کیفیت اینترنت و شاخص‌های مرتبط با آن با رویکرد چالش‌های ایجاد شده برای شهروندان و کسب‌وکارهای اینترنتی بود. یکی از نکات حائز توجه در این گزارش که از سوی سخنگوی کمیسیون قرائت شد بر این نکته تأکید می‌کرد که ۶۴ درصد کاربران از فیلترشکن استفاده می‌کنند. اما یکی از موارد مطروح در گزارش سهم پهنای باند ناشناس بود که به ۲۵درصد رسیده است. اگرچه توضیح بیشتری درباره پهنای باند ناشناس داده نشد، اما می‌توان حدس زد که این موضوع به وی‌پی‌ان‌ها مرتبط است.

۲ اختلال در دسترسی آسان

از نکات قابل توجه دیگر در این گزارش، اختلال در دسترسی آسان شهروندان به اینترنت و کسب‌وکارها بود. به‌گفته روح‌الله عباسپور، سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن، تعداد قابل توجهی از سایت‌های مورد نیاز شهروندان با اعمال تحریم و عدم‌دسترسی مواجه است و باید اقدامات لازم برای رفع این مشکل صورت گیرد.

۳ افزایش سهم اقتصاد دیجیتال

در مقدمه گزارش کمیسیون صنایع و معادن به لایحه برنامه هفتم در مورد سهم اقتصاد دیجیتال از جی‌دی‌پی اشاره شده که باید تا سال ۱۴۰۶ از ۸درصد فعلی به ۱۵درصد افزایش یابد. اما در عین حال تأکید شده که «از جمله ملزومات اصلی برای تحقق هدف مذکور توانایی شبکه ارتباطی کشور برای انتقال مناسب داده‌های اطلاعاتی و بهره‌مندی کسب‌وکارهای دیجیتال محور، از اینترنت با کیفیت است.»

۴ شاخص‌ها رو به بهبود است

وزیر ارتباطات پس از قرائت گزارش کمیسیون صنایع و معادن و ایراد سخنان نمایندگان مجلس به تشریح فعالیت‌های خود پرداخت. عیسی زارع‌پور با اشاره به اینکه طی ۲سال گذشته وزارتخانه متبوعش تلاش کرده زیرساخت‌های ارتباطی کشور در همه لایه‌ها افزایش یابد، گفت: شاخص‌های کیفی بین‌المللی هم وضعیتی رو به بهبود را نشان می‌دهد.

۵ کاهش قطعی‌ها، افزایش سرعت

به‌گفته وزیر ارتباطات، تعداد قطعی‌ها و تعداد لینک‌های اشباع کاهش پیدا کرده و این نشانگر روند توسعه در زیرساخت‌های اینترنت کشور است. زارع‌پور همچنین به نقاط تبادل ترافیک داخلی اشاره کرد و ادامه داد: از ابتدای دولت این نقاط توسعه پیدا کرده و بیش از ۳ برابر افزایش یافته است. در لایه تجمیع نیز که در اختیار شرکت مخابرات است تلاش‌هایی صورت گرفته اما کافی نیست. او همچنین تأکید کرد که در بحث شاخص‌های کیفی شبکه، هم سامانه‌های مدیریتی ما در داخل و هم مراجع بین‌المللی رویه رو به بهبود را نشان می‌دهند. شاخص‌های کیفی شبکه طی ۳سال گذشته رو به بهبود و از نظر سرعت رو به افزایش بوده و از نظر میزان تأخیر و نوسان تأخیر که مردم را آزرده می‌کند کاهشی بوده است.

۶ تعدد مراکز تصمیم‌گیر

وزیر ارتباطات با اشاره به اینکه مردم ما شایسته بهترین‌ها هستند و می‌پذیریم کار نشده فراوان است، ادامه داد: چالش‌های پیش روی ما زیاد و یکی از آنها تعدد مراکز تصمیم‌گیر است که باعث ایجاد مشکل در شبکه شده است و ما در تلاشیم به شکل متوازن رشد داشته باشیم. به‌گفته زارع‌پور، بعضا انتظار می‌رود با ابزار فنی انتظارات را برآورده کنیم. به‌عنوان مثال در همین بحث قطعی اینترنت در جریان کنکور سراسری انتظاراتی وجود دارد که با مقاومتی که انجام شد این اتفاق صورت نگرفت، اما در سال‌های گذشته این اتفاق افتاد. باید موضوعات مشخصی در حوزه فنی تصمیم‌گیری مدنظر قرار گیرد.

۷ استفاده از ابزارهای غیرفنی

وزیر ارتباطات در بخشی دیگر از سخنان خود به مسئله فیلترینگ اشاره کرد و گفت: با توجه به تصمیمات اتخاذ شده در کارگروه مصادیق مجرمانه، ما مجری تصمیمات این کارگروه هستیم، اما پاسخگویی و تبعات تصمیمات این کارگروه با ماست و ما معتقدیم تا جایی که ممکن است باید از ابزار غیرفنی برای مدیریت شبکه استفاده کرد. زارع‌پور با اشاره به اینکه موضوع ساماندهی فیلترشکن‌ها و مواجه شدن با سوداگری فیلترینگ هم از جمله همین موضوعات است ادامه داد: معتقدیم راهکار جمع‌آوری آن صرفاً فنی نیست. مدیریت این موضوع نیازمند یک قانون مشخص است که من آن را به هیأت رئیسه مجلس تقدیم خواهم کرد.

۸ فیلترشکن فروش‌ها و تحریم

وزیر ارتباطات با تأکید بر اینکه «معتقدیم می‌توانیم بساط فیلترشکن فروشی را جمع کنیم» آرزو کرد هیچ ایرانی برای هیچ نیازی سراغ فیلترشکن نرود و برنامه خود را برای این موضوع عرض خواهم کرد. زارع‌پور با اشاره به اینکه دفاع از حقوق ایران در مقابل تحریم‌ها موضوع دیگری است که باید به آن بپردازیم، ادامه داد: ما در مدت اخیر با تحریم بیش از ۳۰۰هزار دامنه پرکاربرد توسط کسانی که مدعی دفاع از حقوق مردم هستند مواجهیم و حل این موضوع نیازمند رایزنی در سطح مراجع بین‌المللی است.

۹ افزایش محدود ظرفیت پهنای باند

رضا تقی‌پور، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی هم با اشاره به افزایش روزانه نیاز به پهنای باند در کشور، گفت: متأسفانه ظرفیت شبکه‌ها به اندازه کافی افزایش پیدا نکرده است و به تعبیری همان مشکلی که در برق داریم و به‌خوبی مشهود است متأسفانه در این حوزه به‌صورت نامشهود داریم. به‌گفته تقی‌پور، اصلی‌ترین دلیل مشکلات موجود در دسترسی شهروندان به شبکه اینترنت، استهلاک زیرساخت‌های موجود و عدم‌سرمایه‌گذاری کافی طی ۱۰سال گذشته در این حوزه است.

۱۰ فیلترینگ‌های غیرضروری

لطف‌الله سیاهکلی یکی دیگر از اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با انتقاد از مسدود شدن دسترسی به برخی سایت‌های اینترنتی گفت: در ابتدا که اینترنت آمد، بسیاری از سایت‌ها را بستیم و فیلتر کردیم اما امروز باید در این اقدام بازنگری صورت بگیرد. به‌گفته او، الان فیلتر برخی از این سکوها نظیر گوگل پلی، توییتر و یوتیوب دیگر موضوعیت ندارد. یوتیوب یک سایت مهارت محور است که نسبت به بسیاری از سایت‌هایی که الان در دسترس هستند، پاک‌تر است.

نگرانی رئیس مجلس از مهاجرت متخصصان

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی هم در جلسه روز گذشته گفت: یکی از بحران‌های پیش‌روی ما کاهش جمعیت است که برای رفع آن داریم تلاش می‌کنیم اما اکنون پنجره جمعیتی جوان و نیروهای مسلط ما در حوزه فناوری اطلاعات در اوج است که این بزرگ‌ترین فرصت برای کشور مان به شمار می‌رود اما ما به این موضوع توجه نداریم و این نیروها را داریم از دست می‌دهیم و بعضا از کشور خارج می‌شوند. قالیباف هم به سهم ۱۵درصدی اقتصاد دیجیتال در اقتصاد کشور اشاره کرد و گفت: باید از این فرصت استفاده کنیم. جوانان بین ۳۰ تا ۴۰سال ما بیشترین جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند که در حوزه اطلاعات نیز متخصصان زیادی داریم. این یک فرصت استثنایی برای کشور است که باید به آن توجه کنیم. به‌گفته او، همانطور که در مجلس شورای اسلامی گفته شد، در جلسه شورای عالی فضای مجازی نیز بحث شده و گزارشی در این زمینه نیز تهیه شده است. مردم در جاهایی به‌دلیل قطعی و عدم‌دسترسی دلخور هستند و این موضوع خساراتی را برای کسب‌وکارها در پی داشته است. در کنار اینکه باید اقداماتی صورت گیرد که این اشکالات در شبکه برطرف شود باید جلوی وارد شدن هزینه و خسارت به مردم هم گرفته شود.

نقل قول

افزایش کیفیت ارتباطی با عراق

محمد جعفرپور، مدیرعامل شرکت ارتباطات زیرساخت: **برای نخستین‌بار ۲ لینک مستقیم با کشور عراق ایجاد کرده‌ایم که کیفیت ارتباطات را افزایش می‌دهد، به‌طوری که برقراری ارتباط میان ۲ کشور، ۱۹میلی ثانیه طول می‌کشد. به این ترتیب در ایام اربعین و حضور هموطنان مان در عراق، مشکل ارتباط اینترنتی وجود نخواهد داشت.**

تعامل فناورانه با الجزایر

امیرحسین میرآبادی رئیس مرکز تعاملات بین‌المللی علم و فناوری معاونت علمی: **یکی از اولویت‌های ده گانه ما در تعاملات بین‌المللی علم و فناوری، توسعه همکاری‌ها با الجزایر است. باید تلاش کنیم تا روابط اقتصادی ۲ کشور را به‌خصوص در زمینه اقتصاد دانش‌بنیان، توسعه دهیم. یکی از اولویت‌های ده گانه ما در تعاملات بین‌المللی علم و فناوری، توسعه همکاری‌ها با الجزایر است.**

الگوی نمونه پیوند نوآوری و فناوری

روح‌الله دهقانی، معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری: **فعالیت پژوهشکده فناوری‌ها و تجهیزات پیشرفته پزشکی فعالیت یک الگو و نمونه موفق از پیوند میان نوآوری‌ها و فناوری‌ها به بازار است. اینکه بستری برای تربیت افراد و حضور در دل فضای تجهیزات پزشکی باشند و به نیروی مولد تبدیل شوند، مدل مناسب و خوبی است.**

شاید ایکس شکست بخورد

ایلان ماسک، مالک شبکه اجتماعی ایکس: **همانطور که بسیاری از مردم پیش‌بینی کرده‌اند، ممکن است ایکس که همان توییتر سابق است شکست بخورد؛ اما همه سعی‌مان را می‌کنیم که حداقل یک شبکه اجتماعی عالی وجود داشته باشد. مشکل اخیر ایکس که باعث حذف برخی پست‌های قدیمی شده به ابزار کوتاه‌کننده لینک ارتباط داشت که رفع شده است.**

دانش

تأیید نخستین واکسن بیماری تنفسی حاد کودکان

سازمان غذا و داروی آمریکا نخستین واکسن ویروس سنسیشیال تنفسی موسوم به RSV را برای محافظت از نوزادان تأیید کرد. این ویروس سبب بروز عفونت‌هایی می‌شود که ریه‌ها و مسیر تنفسی را درگیر می‌کند. به گزارش سی‌ان‌ان، این واکسن ساخت شرکت فایزر در اواخر دوران بارداری به مادران تزریق می‌شود و از ابتلای نوزادان در ۶ماه اول زندگی به این بیماری خطرناک و گاه کشنده، محافظت می‌کند. در آزمایشی که روی بیش از ۷هزار مادر باردار و نوزادان آنها انجام شد، این واکسن که Abrysvo نام دارد، میزان مراجعه نوزادان به پزشک یا بستری شدن در بیمارستان را کاهش داده بود. ویروس سنسیشیال تنفسی یک بیماری شایع و علت اصلی بستری شدن در نوزادان و سالمندان است. این بیماری در فصل زمستان شدیدتر ظاهر می‌شود. زمستان پیش این بیماری طولانی‌تر و شدیدتر از همیشه شایع شد و بیمارستان‌ها مملو از کودکان مبتلا بود.

دکتر پیتر مارکس، مدیر مرکز ارزیابی و تحقیقات بیولوژیک سازمان غذا و دارو گفت: این ویروس یکی از علل شایع بیماری در کودکان است و نوزادان از جمله افرادی هستند که در معرض خطر ابتلا به بیماری شدید هستند که می‌تواند منجر به بستری شدن آنها در بیمارستان شود. با تأیید واکسن این ویروس، مادران باردار می‌توانند از نوزاد خود در برابر این بیماری بالقوه که تهدیدکننده زندگی است محافظت کنند.

ده‌هاست که مطالعات و تلاش‌های ناموفق زیادی برای تولید واکسن‌های RSV انجام شده است. آنالیسا اندرسون، معاون ارشد فایزر و مدیر ارشد تحقیقات واکسن، درباره این واکسن گفت: تأیید ABRYSVO به‌عنوان نخستین و تنها گزینه ایمن‌سازی مادر برای کمک به محافظت از نوزادان بلافاصله در بدو تولد تا ۶ماهگی در برابر این ویروس تنفسی، نقطه عطف مهمی برای جامعه علمی و سلامت عمومی است. فایزر گفته است درصورتی که این واکسن در سراسر جهان توزیع و تزریق شود، می‌تواند سالانه از ۱۶هزار بستری در بیمارستان‌ها و بیش از ۳۰۰هزار مراجعه به پزشک به‌دلیل ابتلا جلوگیری کند. این شرکت همچنین در حال مطالعه این واکسن در افراد ۲ تا ۱۸ساله با بیماری‌های زمینه‌ای و بزرگسالان ۱۸ تا ۶۰ساله است که به‌دلیل شرایط پزشکی زمینه‌ای در معرض خطر ابتلا به RSV هستند یا سیستم ایمنی ضعیفی دارند.

دانش بنیان

رشد ۲/۸ برابری تسهیلات دانش‌بنیان‌ها در دولت سیزدهم

محمدصادق خیاطیان، رئیس صندوق نوآوری و شکوفایی اعلام کرد ۵۴درصد شرکت‌های دانش‌بنیان در استان تهران حضور دارند و این شرکت‌ها ۵۶درصد تسهیلات صندوق را جذب کرده‌اند. در این رتبه‌بندی، اصفهان با ۹.۲درصد و خراسان رضوی با ۵درصد در رده‌های بعدی دریافت تسهیلات هستند. به گزارش همشهری، خیاطیان در ادامه با اشاره به رتبه و درصد تسهیلات سایر استان‌ها گفت: ۰.۴درصد شرکت‌های دانش‌بنیان در استان سیستان و بلوچستان حضور دارند که تنها موفق شده‌اند ۰.۰۵درصد از تسهیلات صندوق را جذب کنند.

رئیس صندوق نوآوری و شکوفایی، گفت: در دولت سیزدهم رشد خوبی در زمینه حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان داشته‌ایم و در این دولت، ۱۳همت تسهیلات به ۴۶۳۰طرح اختصاص داده‌ایم که این مقدار ۸.۲برابر میانگین اعطای تسهیلات نسبت به دولت دوازدهم است.

رئیس صندوق نوآوری و شکوفایی درباره خدماتی که این صندوق در اختیار دانش بنیان‌ها قرار داده است، گفت: با سرمایه ۳همتی صندوق، ۴۲همت با همکاری شبکه بانکی و بازار سرمایه در اختیار شرکت‌ها قرار گرفته است که از این میزان ۱۲همت تسهیلات، ۱۲همت ضمانت‌نامه، ۵همت سرمایه‌گذاری و ۱۵۵میلیارد تومان در قالب توانمندسازی بوده است. سهم شبکه بانکی از این تسهیلات، ۱۵.۵میلیارد تومان است و صندوق توانسته است با یک همت هزینه و با کمک شرکت‌های سرمایه‌گذاری ۴همت سرمایه جذب کند. خیاطیان با اشاره به رونمایی از بسته رشد تولید محصولات دانش‌بنیان تأکید کرد: امروز فراخوان عمومی بسته رشد تولید محصولات دانش‌بنیان را رونمایی کردیم. طبق برآورد ما با این بسته و با تامین مالی ۱۰همتی، رشد ۱۰۰همتی فروش دانش‌بنیان‌ها محقق می‌شود. در این رابطه با ۴بانک هم توافق و با ۲بانک نیز تفاهمنامه امضا کرده‌ایم. شرکت‌های دانش‌بنیانی که فروش کل آنها مطابق اظهارنامه مالیاتی سال ۱۴۰۱ بیش از ۵میلیارد تومان بوده است، مشروط به داشتن یکی از ۲شرط گذاشته‌شده، می‌توانند در این فراخوان شرکت کنند. شرط اول این است که برنامه منسجمی برای افزایش فروش محصولات دانش‌بنیان خود در سال ۱۴۰۲ داشته باشند؛ به شکلی که فروش‌شان حداقل ۲برابر شود و فروش محصولات دانش‌بنیان شرکت در سال ۱۴۰۲ به میزان ۱۰۰میلیارد تومان رشد کند. شرط دوم نیز این است که شرکت برنامه منسجمی برای افزایش ۳۰درصدی صادرات رسمی محصولات دانش‌بنیان خود در سال ۱۴۰۲ داشته باشد.